Wisukesed juhtumised wõiwad mõnekorra murest koormatut südamele kergituseks tõusta ja kurtjale sealt leinamise kustutajat tuua, kust tema ei wõinud arwata, weel wähäm loota. Seesugust kogemata kurbtuse troosti pidi Ülewainu Els kogemata õnne järgelt leidma ja kuda alamalt kuulda saame — uue sulase läbi. Juba wõib mõnel lugejal mõte tõusta: Ohoo! Hans on kiiresti äraunustatud ja teine ligemal armukene tema asemele astunud, kuda igal pool noore naisterahwa lugu näitab, et noor lesknaine haua sõrwal kibedaid pisaraid palgeid mööda laseb alla woolada, mis wähem närtsind mehe kohta haua põhja puutusiwad, kui teise priskema kohta, keda süda ehk kadunale järeltulejaks igatses. Kül saame edespidi kuulda, kui pikalt nende arwamine Else kohta tõeks lähäb; — enne kui nii kaugele jõuame, peame esiteks paari sõna sulaste teenistusesse pakumise kaubast rääkima.

Mihkel Põllupap oli juba tük aega kui munakoormas kana rahuta ümberkäinud ja ümbersõitnud,

uut sulast kuulamas, ja mida ligemale kewadene põllutöö jõudis, seda kibedamast läks Hansule asemliku tarwis. Et tema kui mõistlik peremees — olgu keda tahes — üht tundmata ja teadmata inimest oma majasse ei tahtnud wõtta, sellepärast wiitis otsimine palju aega ja wiis nittu teekäiki tuulde, enne kui asja talitamine tõesti korrale läks, ehk kül pakujate poolt puudust ei olnud. Kõige enamist oli Hansu lahkumise lugu, mis kui tuul igale poole kuuldawaks läinud, mehi taga kihutanud sinna peresse teenima minna, kus õnne juhtusel kaa temale säherdust kaupa wõis sündida, et soldati põlwest peasis ja nõuka peresse koduwäiks kaswis. Ega ma Hansu sarnane halp oleks, mõtles mõni mees — et wastatõrkuma hakkaks! — Tõstis kesgi tundmata pakuja oma warbad Ülewainu läwele, siis oli peremehe esimene küsimene sedamaid: „Kus sa, wennike, seie saadik oled teeninud, kui kaua teenimine wältas ja mis wiga pärast tahad sa ennast wanast teenistusest lahti lüüa? Minu arwates näitab tuntud leiwapaluke parem, kui teine alles tundmata. Räägi mulle oma lugu, mis sind kohta wahetama sunnib?“ — Kes natuke kaugemalt maailmas inimest ja nende wiisist terase silmaga tähele pannud, kül se teab, kuda järsku ja tõsine wastus niisuguse okalise küsimise peale mõne mehele kõrwatagust kibelemist sünnitab, kõige enamist neile, kes haritut wiisil iga kewade, kui lõuke laulu tõstab, kohta ja peremeest wahetawad, et istepink neil kuskil soojaks ei saa. Muidugi teada, et olnud seal juures teenistusse pakujatel kellelgi küüne-

Eesti-rahwa Kasuline Kalender 1867, lk. 21